

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

ASTRON· CAESAREVM

ENVNCTIATVM VICESIMVM SECVN.

Omni temporum cursu, tam ante q̄ post Christum, labente, Solis ac Lunæ Coniunctiones, Oppositiones, Quædrasue medias, vnde cognoscitur, vel in Nouilunio Solis, vel in Plenilunio Lunæ defectus, citra laborem perspicere.

VM CONSTET SOLEM AC Lunam, precipuos naturæ fontes, potissimasq̄ rerum, & nascentium & interuentium causas existere, optime vero suas in naturam, vires, virtutes & effectus, tum demum, cū minimè præpediãtur transfundere, vicissim cum quid obstet eiis, impediri, languere, imo & naturam corrumpere, obstacula illa sollicitè consideranda, non inutiliter iudicauimus. Quapropter, oppositionesq̄ medias, & ecl̄ p̄ses, quibus res mundi citra controuersiam alterantur, diligentius hoc loco tractare placuit. Res autem illas, quia vno instrumento comprehendere non licebat, in plura distribuere coactus sum, partim, vt nihil omnino molestè cogitaturis relinqueretur, partim, vt sic exactior absolutiorq̄ rei examinatō fieret. Proinde quatuor illa continuè insequenti instrumenta subordinauimus, continua serie, veluti connexa. Hora siquidem non ad vnguem Coniunctionis vel Oppositionis habita (quorum vsus in iudicijs præcipuus est, earum rerum scz, quæ mundo eueniunt) impossibile est figuram cœli veram struere, multo minus autè iudicium certius, de rebus statuere, quare non temere hoc loci curiosior esse volui. Coniunctionem idcirco Solis & Lunæ, aut Lunæ & Capitis Draconis, qui scire volet, instrumentum præfens consideret, orbibus è quatuor & Calendario quodam compositum. Orbi um primus, qui & infimus est, indicem X gerit, cui annos inscriptos vides, ab vno in 100, confusè tamen, & ordinem citra inter se signatos, cuius vsus exigitur, coniunctionibus oppositionibusq̄ inquirendis. Secundus cum ostensore Z orbis patet, annis similiter ab vno ad 100 præscriptis, coniunctionibus D & Ω inuestigandis accommodus. Tertium rotam Y index insignit, in cuius circumferentia rotulæ eiusmodi ● nigriuscula passim vna cum caractere ☉ apparent, Solis & Lunæ coitus signantes, quemadmodum in tegellæ effigies hæ ☉ & nes, & corniculata lunulæ ☾, quadras luminarium representant. Quartus orbis ostensore V amplectitur, Capita, Caudasq̄ draconis aliquot, quorum vtendi ratio sequitur. ☿ Solis Lunæq̄ cōiunctiones, oppositiones seu quadras nouisse conanti, radix ex tabula adiuncta sumenda est, radix centenarij proximè minori conueniens, hoc modo Leua parte centenarij requiratur prior anno proposito, quem iuxta continuè, dies, horæ, minutaq̄ coniunctionis, in dextra scz sese offerent. Eadem vero in lanuario instrumenti vestigabis, indice X primum super adducto, qui inuariatus ad operationis finem vsq̄ sic perdurabit. Ex secūda pariter tabella radicem pro ☉ & Ω elige, vbi dies, horæ, minutaq̄ vicina sumpta, prius veluti, & in Ianuario limbi requisita, cum ostensore Z affige. Ambos iam orbis cum cera, aliàs non rite factis permanens, firma. Centum autem annos perpetuos rotæ sic durare possint, si præter centenarium illum non aliud tempus quis spiam requirat. Iam in superficie rotulæ X annum propositum, currentemq̄ inspicere, per huncq̄ filum tende, ostensore Y ad Ianuarij diem, 14, vel 15 vel 16 locato, inde videndum operanti, quæ nã ● ☉ tertiæ rotæ filo proxima sit, eaq̄ sub filum ducenda, qua subducta, rotas demum dispositas habuerit ad votum. Quod si vsu veniat interim coniunctiones binas pari vtrinq̄ spacio à filo distare, tum pro arbitrio agere licebit, & filo substituere vtramq̄ libuerit, sine discrimine. Memineris tantummodo indicem Y semper in Ianuarius, non autem in Februarij vel Decembrem traducendū, post quod filum cuiusq̄ malueris coniunctioni, oppositioni aut quadraturæ admoue, diem enim illud futuri aut facti aspectus con festum in limbo Calendarij referet. Tria sunt tamen hoc loco animaduertenda digna. Primum, quod in anno bisextili non certò ☉ ☿ aut ☽ ostendat, & hoc à 24 Februarij vsq̄ ad finem anni, ea autem ratione semper demendus vnus est dies, vtz à die coniunctionis oppositionisue, eo namq̄ dempto quæsitus resultat. Secundum, vt si ☉ cum ☿ nota, Decembre incidit, nulla sit, sin vero in Ianuarij, diem iam iuxta prædicta custodiendū esse, anni enim illius labētis scz, oppositio illa prima dicitur. Tertium, coniunctionem ● ☉ cum signo ☿ quæ Decembrem incurrit, nouissimam anni esse currentis, seu propositi, quæ vero Ianuarius attingit, prorsus inutilem fore. Quæ res metodo exemplari famulior fiet ita. ☿ In iudiciorum obseruationibus Astronomi studiosè coniunctionum seu præuentio-num figuras, id est, eas, quæ proximè natiuitates anteuertunt, perspicere solent, quocirca & nos luminarium coniunctionem Cæsarea genitura priorem proximè, exempli vice, perfectiori quadam via docebimus. Et tabella numerali, id est, Radices continente, principio cōiunctionis radicè destinata, anno currenti 1500, in quo natus fertur CAROLVS, quare, Inuenis autè diem 0, horam 22 minutū 54.

Mod⁹ operadi

Cautela obseruanda in anno Bisextili.

Exemplum CAROLI Imperatoris

TABVLA MEDIA RVM Coniunctionum ☉ & ☽ ☉ ☉ & ☽				TABVLA MEDIA RVM Coniunctionum ☽ & Ω ☽ ☽ & Ω									
Centenarij annorum ante & post Christi aduentum Anni	Radices post Christum.			Radices ante Christum.			Centenarij annorum ante & post Christi aduentum. Anni	Radices post Christum.			Radices ante Christum.		
	Dies	Horæ	Minut	Dies	Horæ	Minut		Dies	Horæ	Minut	Dies	Horæ	Minut
Christi	24	10	24	24	10	24	Christi	23	6	33	23	6	33
100	28	18	33	20	2	13	100	17	1	50	2	6	8
200	3	14	1	15	18	2	200	10	21	5	8	10	50
300	7	22	12	11	9	51	300	4	16	26	14	15	33
400	22	6	23	7	1	40	400	25	16	49	20	20	15
500	16	23	34	2	17	29	500	19	12	7	27	0	57
600	20	22	45	27	22	2	600	13	7	24	6	0	32
700	25	6	56	23	13	52	700	7	2	45	12	5	15
800	29	15	7	19	5	41	800	0	21	59	18	9	58
900	4	10	33	14	21	30	900	21	22	23	24	14	43
1000	8	18	44	10	13	19	1000	15	17	40	3	14	18
1100	13	2	55	6	5	8	1100	9	12	58	9	19	1
1200	17	11	6	1	20	57	1200	3	8	15	15	23	43
1300	21	19	17	27	1	30	1300	24	8	37	22	4	26
1400	26	3	28	22	17	20	1400	18	3	56	1	4	0
1500	0	22	54	18	9	9	1500	11	23	14	7	8	43
1600	5	7	6	14	0	58	1600	5	18	32	13	13	25
1700	9	15	16	9	16	47	1700	26	18	55	19	18	9
1800	13	23	27	5	8	36	1800	20	14	12	25	22	51
1900	18	7	38	1	0	25	1900	14	9	30	4	22	27
2000	22	15	49	26	4	58	2000	8	4	47	11	3	11
2100	27	0	0	21	20	47	2100	2	0	4	17	7	53
2200	1	19	27	17	12	37	2200	23	0	29	23	12	36
2300	6	3	38	13	4	26	2300	16	19	40	2	12	11
2400	10	11	48	8	20	15	2400	10	15	2	8	16	53
2500	14	19	59	4	12	4	2500	4	10	19	14	21	36
2600	19	4	10	0	3	53	2600	25	10	45	20	2	20
2700	23	12	21	25	8	26	2700	19	6	2	0	0	54
2800	27	20	32	21	0	15	2800	13	1	20	6	5	38
2900	2	15	55	16	16	5	2900	6	20	37	12	10	21
3000	7	0	10	12	7	14	3000	0	15	54	18	16	4
3100	11	8	21	7	23	43	3100	21	16	17	24	20	46
3200	15	16	31	3	15	32	3200	15	11	34	3	20	21
3300	20	0	42	28	20	5	3300	9	6	50	10	1	3
3400	24	8	53	24	11	54	3400	3	2	9	16	5	46
3500	28	17	4	10	3	43	3500	24	2	32	22	10	28
3600	3	12	31	15	19	32	3600	17	21	49	28	15	11
3700	7	20	42	11	11	22	3700	11	17	7	7	14	46
3800	12	4	53	7	3	11	3800	5	12	25	13	19	28
3900	16	13	3	2	19	0	3900	26	12	50	20	0	11
4000	20	21	14	27	23	33	4000	20	8	7	26	4	56
4100	25	5	25	23	15	22	4100	14	3	25	5	4	31
4200	29	13	36	18	7	11	4200	7	22	42	11	9	14
4300	4	9	3	14	23	0	4300	1	18	0	17	13	56
4400	8	17	14	10	14	49	4400	22	18	25	23	18	39
4500	13	1	25	6	6	39	4500	16	13	43	2	18	15
4600	17	9	36	1	22	28	4600	10	9	0	8	22	58
4700	21	17	46	27	3	1	4700	4	4	18	15	3	40
4800	27	1	57	22	18	50	4800	25	4	41	21	8	24
4900	30	10	8	18	10	39	4900	18	23	58	0	7	58
5000	5	5	35	14	2	28	5000	12	19	16	6	12	41
5100	9	13	46	9	18	17	5100	6	14	33	12	17	24
5200	13	21	57	5	10	7	5200	0	9	48	18	22	6
5300	18	6	8	1	1	56	5300	21	10	13	25	2	49
5400	22	14	18	26	6	29	5400	15	5	31	4	2	24
5500	26	22	29	21	22	18	5500	9	0	46	10	7	7
5600	1	17	56	17	14	7	5600	2	20	4	16	11	49
5700	6	2	7	13	5	56	5700	23	20	29	22	16	33
5800	10	10	18	8	21	45	5800	17	15	47	1	16	9
5900	14	18	29	4	13	34	5900	11	11	4	7	20	51
6000	19	2	40	0	5	23	6000	5	8	22	14	1	34
6100	23	10	50	25	9	57	6100	26	6	45	20	6	17
6200	27	19	1	21	1	46	6200	19	26	3	26	10	59
6300	2	14	28	16	17	35	6300	13	21	20	5	10	34
6400	6	22	39	12	19	24	6400	7	16	37	11	15	17
6500	10	5	50	8	1	13	6500	28	17	1	17	19	59
6600	15	15	1	3	17	26	6600	22	12	19	24	0	43
6700	19	23	12	28	21	36	6700	16	7	36	3	0	17
6800	24	7	23	24	13	25	6800	10	2	54	9	5	0
6900	28	15	33	20	5	14	6900	3	22	11	15	9	43
7000	3	11	0	15	21	3	7000	24	22	37	21	14	27

Exemplum Caroli Imperatoris

Exemplum Caroli Imperatoris

Per Diem ueniunt quoties huiusmodi areæ, in minis incidenti fieri demonstrant ne ueritas quoties figurâ gū. In ro exē possum ni Sol Lunæ

Exemplum Caroli Imperatoris